

” Gammelt og Nytt ”

Nr.4 2007

Medlemsblad for Båtsfjord Historie og Museumslag

På ØFAS kan man finne så mangt.....

Våren 2007 var Alex et ærend inne på ØFAS , og der oppdaget han et maleri som var blitt tatt vare på fra et lass med avfall. Maleriet var signert A. Pettersen 10/7 1950. Alex fikk høre at det trolig var ei Båtsfjord- dame, Anna Pettersen, som hadde malt det. Etter nærmere undersøkelser, fant han ut at det ikke var Anna, men hennes sønn Arne, som hadde vært kunstneren. Det ble sendt mail + foto av maleriet til Arne Pettersen, som nå bor i Tromsø. Joda, han kunne fortelle at han malte bildet som tolvåring, og at han fikk sitt første skrin med oljemaling som 11 åring. Det var ikke så populært at jeg satt hjemme og malt istedenfor å gå i egnerbua. Nå lurte både han og vi på: Hvem har hatt maleriet i sin forvaring i alle år ? Maleriet vil bli hengt opp på Båtsfjord Museum (åpner sommeren 2008)

Randi

Lederen har ordet.

Nu går det mot jul igjen. 2007 må vi vell si har vært et positivt år for Båtsfjord Historie og Museumslag, med att vi har fått egent hus. Vi er gått i gang med dugnad der. Vi har vasket og malt, gjort litt snekkerarbeid. Jeg hadde håpet på att flere kunne ha vært med på dugnad. I januar rekner vi med att vi kan begynne å flytte over de saker som vi har inne på Båtsfjord skole.

2008 vil bli det første hele året som vi har egent hus og det vil sette oss på prøve når det gjelder økonomi. Er det noen som har gode forslag til hvordan vi kan få inn penger, er det bare å ta kontakt?

Jeg vil også minne om årsmøte som vi skal ha 28. januar 2008.

Så vil jeg ønske dere alle sammen en riktig **God jul og Godt Nyttår.**

Alex

Pris ikke dagen før solen går ned – svigermor kan komme med kveldstoget.

Båtsfjord

Langt opp mot nord mellom holmer og skjær
ligger det land jeg har kjær.
Mellom de nakne og værbitte fjell
henger det fisk på hjell.
Båtsfjord, så lun og så vakker du er,
deg vil vi aldri glemme.
Fiskere kommer fra fjern og fra nær,
føler seg alltid hjemme.
De fører fangster fra bankene opp,
sliter og kaver i storm og i fokk.
Båtsfjord, så lun og så vakker du er,
deg vil vi aldri glemme.

Millionbrann igjen ved et fiskebruk

Store verdier gikk tapt i Båtsfjord i går.

Igjen har ilden herjet et fiskebruk i Øst-Finnmark. Denne gang var det et to etasjes, kombinert hybel og lagerbygg, med en grunnflate på 250 kvadratmeter, ved T. Nilssens fiskebruk i Båtsfjord som brente ned til grunne i går ettermiddag. Skaden er antatt å dreie seg om millionbeløp.

Det var ingen mennensker som bodde i hybelbygget da brannen oppsto.

Brannen vil ikke ha noen innvirkning for bedriftens produksjonsanlegg.

Fiskemottaket og produksjons avdelingen som lå et stykke fra det nedbrente bygning fikk ikke noe skader.

Det nedbrente bygget var oppført i 1950 og ble i det alt vesentlige brukt til lager. Der var det oppevart en cabincruiser, tre, fire lettbåter, en snøscooter, 2 jeoper og mye annet utstyr og maskiner. Alt gikk tapt.

Trygve Nilssens fiskebruk var utsatt for en større brann for fire år siden. Da brente prokduksjonavdelingen helt ned. Den er siden blitt gjenoppbygd og modernisert.

Brannen oppstod i 12-tiden søndags formiddag, og selv om brannvesenet var på pletten like etter, var det ikke mulig å redde bygningen. Bygget lå så vidt langt fra den øvrige bebyggelse at det ikke var fare for at brannen skulle bre seg. Brannårsaken er ukjent, men politiet driver på med etterforskning.

Finnmarken 19. februar 1973.

Aarsæther Båtsfjord A/S

Høsten 1948 kjøpte Brødren Aarsæther Båtsfjord A/S eiendommen Stenhaugen på Storholmen med strandlinje og med påstående våningshus og fjøs av Gunddolf Sivertsen for kr. 42.300.- Det er begynnelsen til Aarsæther Båtsfjord A/S.

Høsten 1948 og vinteren 1949 ble det satt i gang med grunnarbeid og bygning av pakkhus, salteri, damperi og hus for fiskere.

Vinteren/våren 1950 ble det startet med kjøp av fisk. Det ble kortvarig, for den 6. juli 1950 brant brygga, salteriet, tørrfiskloftet og egnebua ned, det var bare damperiet som stod igjen.

Det ble straks vedtatt at bedriften skulle bygges opp igjen.

De første årene ble det kjøpt fisk til salting, hegning (tørrfisk) og litt fersk fisk og file som ble send til England. Det ble også dampet tran i Båtsfjord

fram til 1965. Etter avtale med FiNoTro overtok de all produksjon av tran i Båtsfjord

På 50- og første på 60-tall hadde Aarsæther to hester som de brukte til å kjøre fisk på hjellene med, de hadde også egen lastebil, beltebil og fraktbåt (pram).

I 1959 og 1960 ble det kjøpt reke for handpilling, men det varte bare en par sesonger. Og i 1960/61 ble det montert to fryseskap, og det er starten på filetproduksjonen sånn som vi kjenner den i dag. I begynnelsen var det i hovedsak blokk som ble produsert, så kom våtpakking av 10 lbs. Bedriften hadde for liten frysekapasitet, så i 1965 ble det startet med utbygning av fryserom og frysetunnel. Den første tiden var det bare handskjæring av filet. Den første skjæremaskinen kom i 1967. Det var enn Bader 188.

Behov for mer råstoff gjorde seg gjeldende, og høsten 1964 leide Aarsæther banklinebåten ”Sjøgård”. Men det ble for lite for å holde jevn drift i vinterhalvåret. Så i 1966 ble Båtsfjord Havfiskeselskap etablert sammen med Båtsfjord Kommune, Båtsfjord Produksjonslag og Trygd Norsk Forsikringsaktieselskap.

Den første tråler var ”Rønstad” som ble omdøpt til ”Båtsfjord 1”. I 1971 kom ”Persfjord”. I 1975 kom det en ny tråler isteden for ”Båtsfjord 1”, men den var ikke i drift før den ble solgt til Island. Siden kom det en ny tråler som fikk navne ”Båtsfjord” den havarerte på verksted i Ålesund i stor stormen i 1991/92. Som erstatning ble det bygd en nye ”Båtsfjord”. Den ble bygd som frysetråler og kom i drift i mars 1999. I 1987 kom tråleren ”Kongsfjord”. Det var en fabrikktråler som ble solgt i 2000.

I 1974 ble det startet med utbygging av fileten, og den ble tatt i bruk i januar 1976 i de lokalene som den er i dag i. Kai avdelingen var ferdig i 1982/83. I 1996 ble det satt inn IQF fryser, og i 2001 ble det utvide med en fryser til. Sommeren 1996 ble alt det gamle utstyret på fileten bytte ut med nytt utstyr, og produksjonen ble datastyrt

Rekeproduksjonen kom i gang i 1978 med 4 pillemaskiner, i 1983 ble det utvide til 8 maskiner. Rekeproduksjonen ble stoppet i 1996.

I 1986/87 ble det montert utstyr for å produsere kamskjell. På grunn av dårlig tilgang på kamskjell ble det bare produsert en sesong. På 70 tallet og frem til 1986 ble det produsert konsum lodde og lodderogn for det Japanske marked. Høsten 2003 ble det for første gang produsert kongekrabbe ved anlegget i Båtsfjord.

I dag er det Aker Seafood som eier bedriften.

Alex

Valg

Finnmarken 10/9 1965

En første gangsvelger har ordet

Sigmund Kollstrøm skal for første gang gjøre sin borgeplikt, ved å avgi stemme til det parti han mener ivaretar ungdommens inntresser best. I den anledning har vi hatt et intervju med Sigmund som er fra Båtsfjord og av yrke handelsbetjent. Han trives meget godt i sitt yrke, og på vårt spørsmål om han er interessert i politikk, svarer han. Jo jeg er i alle høyeste grad interessert i politikk, og forsøker å følge med så godt jeg kan. Har du fulgt med i radiodebattene mellom de forskjellige partier, og hvilke inntrykk har du i så fall fått? Når det gjelder de borgerlige partier, som hver for seg opererer med fire forskjellige programmer, kan jeg ikke med min beste vilje skjønne hvordan disse kan skaffe en handelskraftig regjering. Under debattene har de bare stilt sine borgerlige partner spørsmål som de på forhånd er blitt enig om, og dette tror jeg alle velgere skjønner. Vil det bli vanskelig for deg å bestemme hvilket parti du vil avgi din stemme til? For meg er valget helt enkelt. Jeg kommer til å stemme med Det Norske Arbeiderparti. Hvorfor vil du stemme på akkurat på dette parti?

Her kunne jeg ramse opp mange ting, men jeg vil nøye meg med å si: Hvem har ansvaret for at vi unge har det så godt, som vi har det i dag? Og her kan jeg ikke svare annet enn at det er ungdommens parti, nemlig Det Norske Arbeiderparti.

*Kjolen hennes er som et piggrådgjerde
- den begrenser adgangen, men gir fullt innsyn.*

Årsmøte

Båtsfjord Historie og Museumslag avholder årsmøte
mandag 28. januar 2008

I lensmannsgata 4. (Museumet) Klokken 18,00.

Vanlige årsmøte saker.

Saker som ønskes behandlet på Årsmøte må være styre i hendet
innen 14. januar 2008.

Styre

Forsettelse fra forrige nr.

Dampskipskai og kjøleanlegg i Båtsfjord

Men Indre Båtsfjords muligheter er ikke nevnt med et ord i avisene. En som skriver i bladet Tromsø vil nødig nevne navn Storholmen, som er den største av de fire holmene som vi har her. Han ser den så liten at han ikke kan oppdage muligheter for utvikling, trass i at den måler i sin runde ca. 3000 meter regnet i høyvannslinje. Den må således ha like mange og store byggeplasser både langs sjøen og oppover land som Hamnepollen har, regnet til samme høyde over havet. Han nevner videre at adkomsten til denne holmen om vinteren er lang og besværlig, men han bekymre seg om ikke at veien fra Indrefjorden og Holmen til tettbebyggelsen og Hamneset også er lang og besværlig. Storholmen er riktignok en del bergfull og kupert, men jeg kan nevne at jeg på min lille parsell årlig slår høyfor til 2 a 3 kuer, og det for størstedelen med slåmaskin og at det også utenom denne parsell er utrolig meget bra lende til den slags bruk. Han er enig i at Båtsfjord har forholdsvis store utviklingsmuligheter, og mener at anlegg av dampskipskai og kjøleanlegg må legges på et naturlig sted og så vidt en forstår mener han at dette naturlige sted er Hamneset. Her startet bestefar og her har vi klart oss etter den gamle tids utviklingsforhold, og her må vi klare oss fremover. Men jeg tror jeg har mer enn halvdelen av Båtsfjord fastboende befolkning med meg i at vi nu må ta sikte på en ny fremtid og nye forhold, og ta blir Hamneset en unaturlig plass. For det første fordi det ligger yttersi den 4,5 km. lange bebyggelsen, for det annet fordi det på grunn av den store leirdybde blir uforholdsmessige kostbart å bygge, for det tredje fordi dragsuget vil slide i stykker fortøyninger, og sterk storm fra syd og sydvest har før hindret dampbåter å gå inn til Næsskaiaen. På Storholmen har vi sikkert den naturligste, billigste, sikreste og mest sentrale fremtidsplass Båtsfjord kan fremvise. Dette er påpekt for mange år tilbake – også av den klokeste og mest opplyste mann som har bodd i Båtsfjord de siste 39 år, nemlig før nevnt lærer Schirmer.

Jeg mener hermed å ha henledet angjeldende myndigheters oppmerksomhet på den for Båtsfjord fremtid så viktig sak og ber om at stedet snarest må befares i lkhet med Hamneset, så større forsinkelse kan unngås. Offentlige imøtegåelser besvares ikke-

Båtsfjord, 10. april 1946

Anton O. Stenhaug.

Finnmarken 21/9 1965

Vil dampskipskaia i Båtsfjord bli flyttet?

En avgjørelse vil sansynligvis bli tatt i høst –

I løpet av høsten vil det sansynligvis bli tatt standpunkt om det skal bygges en ny dampskipskai i Båtsfjord eller om den nåværende kai skal utbedres og forlenges. Hvilket alternativ de kommunale myndigheter og de andre interesserte part går inn for, avhenger av de undersøkelser og beregninger som nå er under utarbeides.

Opprinnelig var det meningen at den nåværende kai skulle utbygges og forbedres. Men det viser seg at det blir en meget kostbar affære uten at man vil kunne få helt tilfredsstillende kaiforhold på lengere sikt. Av den grunn vil man undersøke et annet alternativ, nemlig å bygge en helt ny dampskipskai på Storholmen.

I sommer er det blitt foretatt grunnboringer og andre undersøkelser av dette området. Resultatene av grunnboringene er meget tilfredsstillende. Men undersøkelsene er ennå ikke avsluttet. Blant annet skal havnevesenet forta vind og bølgemålinger.

Materiellet skal bearbeides av entreprenørfirmaet Selmer. Når alle beregninger foreligger vil havnestyret i Båtsfjord behandle saken som i sin tid skal opp i kommunestyret og andre instanser som er berørt av spørsmålet, forteller havnestyrets formann Arne Pedersen til Finnmarken.

Hvilket alternativ man endelig kommer til å velge avhenger sjølsagt av de undersøkelser som nå er i gang. Pedersen legger til at man har god håp om at avgjørelsen kan taes i løpet av høsten.

Dampskipskaia ble bygget på Hamnneset og stod ferdig i 1950. Nye dampskipskaia ble bygget på Storholmen og ble offisielt åpnet i 1973.

Alex

Læreren: - Per bruker du å be bordbønn før du spiser middag?

Per. – Det trengs ikke, mamma er flink til å lage mat.

Styre i BHML.

Styre i BHML består av Alex Bolle leder, Randi Sæther kassere, Tove GJ. Pedersen sekretær, Arne Martin Pedersen, Wanja Karstensen, Ingunn Lister og Gerd Karin Tobiasen styremedlemmer.

Medlemmer.

Båtsfjord Historie og Museumslag har pr. i dag 42 medlemmer, men ønsker oss flere. **Bli medlem du også!**

Medlemskontingenten for 2007 er kr 150,-, alderspensjonister kr. 100,-.

Som medlem vil du få tilsend medlemsbladet ” *Gammelt og Nytt* ”.

Medlemskontingenten kan du sende til Båtsfjord Historie og Museumslag v/ Randi Sætre, Schirmersvei 7. 9990 Båtsfjord. Bankkontonr.:4930.12.92901

Etterlysning!

Vi har planer om å lage en utstilling av et gammeldags kjøkken. I den forbindelse ønsker vi forskjellige ting til det. Kjøkkenbord, stoler, pyntehyller, div. huskeråd og med mer. Har du noe å gi ta gjerne kontakt. Eller kom å besøk oss i lensmannsgata 4. hver mandag og tirsdag kl. 18,00

Det hadde ikke vært nødvendig med eplet for å forføre Adam. Det hadde hold med bare Eva.

Stoff til bladet

Har du stoff eller bilder som vi kan bruke i bladet, kan du sende det på mail til abolle@online.no eller til Alex Bolle Postboks 137, 9991 Båtsfjord. Alt stoff taes i mot med takk. Du kan også ta kontakt på tlf. 789 83888 eller mobil 91 77 52 92. Neste nr. vil komme ut i mars, stoff til bladet må sendes innen 1. mars 2008.